

ЦАРЕГРАДСКИ ВѢСТНИКЪ

Годишна цѣна:

100 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
вонь и въ Одесса. — Отъ Одесса за
въ всички-те мѣста въ Россія плащащи
въ година-та за пресылка-та на русска-
та поща 2 карбовни.

N° 136.

ИЗДАВАСЯ ВСЕКА СУББОТА.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

По царска заповѣдь отъ 1 Септем. (п):
Рифатъ ефенди, бывшій первый секретарь при главный-атъ гюмрукъ въ Босна, называемася въ суща-та должностъ въ Видинъ;
Исметъ паша называемася главный управитель въ Требизонска-та область, вмѣсто Ахмедъ паша.

ЦАРЕГРАДЪ.

Кога-то призъ юнія мѣсяца Русы-те приеха Княжества-та Молдова и Влаши, 40,000 войны отъ 4-а корпусъ, подъ начальство-то Генерала Данненберга, распределена отъ Бакурешть до Гюргево, а други-те 20,000 отъ 5-а корпусъ, подъ начальство-то Генерала Панютина, приеха мѣстоположение между Бакурешть и Фокшани, гдѣто 40,000 войны отъ 3-а корпусъ, подъ начальство-то Генерала Остен-Сакенъ, недавно министра Прута и сприсоединиха. Положеніе-то на войны-те отъ 4-а корпусъ показавше че, въако ся случи да избухнѣ война, имать намѣреніе да минать Дунава до Руечукъ и Силистра за да отидатъ въ Шуменъ призъ Разградъ и Пазарджикъ.

Вслѣдствіе на мѣри-те прѣты отъ Императорско-то правительство и исполнены съ здѣльма скорѣсть и любовь отъ Омеръ паша да ся упазятъ мѣста-та по край Дунава, и други военни крѣпости по Бѣлгарія, гдѣто зверѣ ся появиха отъ нѣколко време грозны ствѣрдни, главный-атъ начальникъ на русска-та военка въ Дунавски-те Княжества, Князь Горчаковъ, измѣни сего първи-те си расположениа относигелно камъ 40,000 войны отъ 4-а корпусъ; по повелѣніе-то му тѣ приеха сего мѣста-та между Бакурешть, Країва и Калѣтъ, кое-то показва че, въ случай на война, ще минать Русы-те Дунава до Видинъ. Но и отъ тая страна укрѣпленія-та ся воздигать, и за по голѣма безопасность Им-

ператорско-то правительство опредѣли, како бѣхме преди извѣстили, да ся собре войска въ Софія до 24,000, тѣ, гдѣто сега всичко-то пространство по край Дунава и Балкана е укрѣпено или ся още укрѣплява.

Освѣнъ това Императорско-то правительство придумва всяки средства и испровергда всичко необходимо за войска-та, коя-то ся намѣрва въ Болгарія подъ начальство-то Омера паша. Тая войска, като стигнатъ въ Болгарія и Египетски-те що ся намѣрватъ сега при Унгаръ-Скелеси, ще ся воскачи до 110,000 войни.

За да ся даде единство на всички-те тия военни движенія, Императорско-то правительство повелѣ да ся направятъ телеграфы отъ Шуменъ до Варна, Видинъ, Руечукъ, Силистра и други главни мѣста по Болгарія. Съ тия телеграфы, на Омеръ паша стана по лесно да прѣмва и раздава повелѣнія гдѣто трѣба и чрезъ това да быде вынаги готовъ по скоро да исполнива вужни-те мѣри на правительство-то.

Ж. де К.

Оный вторникъ Н. И. В. Султана ходи да пригледа Египетски-те войски, кои-то ся намѣрватъ до Селви-Бурну. Кога-то Н. Величество стигна до Унгаръ-скелеси, всички-те корабли отъ флотъ-атъ въ военно положеніе развѣха бандеры-те си и громогласно поздравиха Н. И. В. Въ това време морска-та музика зангла военни пѣсни, кои-то, наедно съ гѣрмела на орудія-та, далечъ ся раздаваха по Босфора. Н. В. облечень бѣ въ военни дрехи и на грѣды-те му синеше великий орденъ Меджидіе; бѣ припасанъ съ великотѣни сабля осъпана съ драгоценны-те тѣлохранители. Н. В. бѣ посрѣдната отъ Мехметъ-Али паша, великій Сераскеръ, Ахметъ Фети паша, главный начальникъ на артилерія-та (топовете), Махмудъ паша, великій адмираль, Мехметъ Рюши паша, главный начальникъ на Императорска-та гвардія. Н. В. остана доволенъ отъ мужественіи-атъ видъ и наредъ

Подписка ся прѣма въ Типографія, та и въ Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его благородія Николаа Христофоровича Паллаузова. Въ Москва въ Редакцій Журналъ Москвитянинъ. Въ Бакурешть у Г-на Прокопія Валаноглу. Въ Ибраила у Г-на Михаила Иоповича.

на войска-та и не може да не похвали ревностно-го исполненіе на Аббасъ паша. И. Въ вънася слѣдъ малко време назадъ, посредъ гѣрмела на орудія-та и восторга на войны-те.

В. Порта бѣ испратила призъ оназ мѣсяцъ повелѣніе до Господары-те Влаши и Молдовски да излѣзатъ изъ Княжества-та до гдѣто Русы-те ся намѣрватъ тамъ. Господары-те, като получиха това повелѣніе, собраха совѣта, кой-то слѣдъ зрело размышеніе, на мѣри за необходимо да примоли Господары-те да останатъ на мѣсто-то си за общо добро на Княжества-та, съ прибавленіе да изложатъ тия обстоятелства на В. Порта, а въ противъ иѣкой случай, да ся покоряватъ на решеніе-то на Н. В. Султана.

Оная недѣля совѣта на министры-те разсуждава надъ тойзи отвѣтъ и, споредъ решеніе-то на Султана, опредѣли какво императорско-то правительство за благосостояніе-то на Княжества-та согласно е да остави на мѣсто-то Господары-те съ условіе да имать пълна свобода во внутренно-то управление и да плащатъ определена та давъ. Въ противъ случаѣ, Императорско-то правительство ще прѣмѣ други мѣри совмѣстни съ права-та и достойнство-то си.

Това решеніе испратися и въ Цареградъ оный вторникъ съ Галацкій парадъ въ Бакурешть и Яшъ.

РАЗНИ НОВИНЫ.

— Оная суббота, совѣта на министры-те собрася при В. Порта подъ предсѣдательство на Великій-Везиръ.

— Оный вторникъ, лордъ Стр. Редклиффъ, англійскій посланикъ, даде единъ голѣмъ обѣдъ, гдѣто между други присутствова и Рица бей, первый секретарь на отоманско-то посолство въ Парижъ.

— Призъ оназ недѣля, Арифъ ефенди, первый секретарь на отоманско-то посолство

множество заключенія и ся роди церковный раздоръ, въ тия години чуващеся отъ далеко и друга една зла буря, Моаметанска-та система, кой-то не отъ много време пріяла въ Арабія.

Това свирѣпо чудовище и распра-та на два-та първи христіански престоли, иджа да привлечатъ верху христіанско-то исполненіе, всички-те на голѣми и страшни злодѣяния, но съ всички-те тия должны сме да пригледаме, какъ злоупотребленія-та на восточна-та церква бѣха по малко отъ западна-та, заради това благоволи спасители да запази за наше православие-то безъ никаква размѣна, това совершило согласие съ первообразна-та церква доказва намъ вѣрно соборностъ-та на годините, ако и да може да иска Западна-та церква по благословно соборностъ-та на мѣста-та, като повече распространена по земно-то лице. Но съ всички тия, както да е было заради това несогласие, (коя сирѣть да ся нарече соборна) отъ кое-то проискоха толко горчи-

ПОДАИСТНИКЪ

РАЗГОВОРИ ВЪРОИСНОВЪДНИ,

НРАВНИ

и

ИСТОРИЧЕСКИ.

(Продолжение.)

Церква-та като остави на страна торжественни-те обряды, и жертви-те на старай-ть законъ, кои-то бѣха сѣнка и образъ на сама-та совершенна жертва на богочеловѣка спасителя, научи мѣдри-те народы, какъ-то и много-то идолопоклонцы, какъ-человѣкъ не може да ся воздигне до Бога, съ-зъ съ размышеніе-то, съ желаніе-то и съ-дѣла-та си.

Храна-та на размыщеніе-то е догмата.

въ Атина, дойде въ Цареградъ и постжни въ опредѣлениа-та за него служба.

— Оный четвергокъ французскій параподъ "Шанталь" дойде въ Цареградъ изъ Франція съ писма до Г. де Лакура, французскій по-сланикъ.

— Французскій параподъ "Могадоръ", който отъ нѣсколько времена находиша се въ Цареградъ, тръгна оный пегакъ за Бессика да ся соедини съ флота. На мѣсто то му остава параподъ "Сане.."

— Ишатъ изъ Требизондъ, какво укрѣпленіята въ тия мѣста съвршили ся веке и войска-та находиша се въ най добро состояніе, споредъ понеченіе то на тамошній управителъ Саримъ паша.

— Пишатъ изъ Ерзерумъ, какво войска-та що ся чиниша изъ крайни-те азіатски предѣла стигнала веке и, ако да имало призъ онзи мѣсяцъ толѣми горѣщены, состояніе то на 35,000 войска е удовлетворителю.

— Пишатъ изъ Едрене, какво 300 зейбека, частъ отъ собрани-те тѣхни войски, минали призъ тоя градъ и тръгнали за въ Българія.

БЪЛГАРСКИ ВѢСТИ.

Габрово 1853 Августа 4.

Оѓь онзи мѣсяцъ насамъ въ Габрово правителство-то начена да приготви и воздигва табии; до 250 орудія за ломени накаманіе то докараха и скоро ще заиграятъ тѣрновополите и брадвите по наша красна пла-нина. Призъ дене-те вала много дъждъ и си-ленъ съверень вѣтъ, наедно съ блескавица и гърмель, който испоплаши гдѣ да е че-лякъ, най паче, че отъ нѣсколько времена появилъ болѣсть, която не знаемъ какъ да я наречемъ. Много прилича на холера и не ся ми-нува Божій день да не тръгне нѣкой изъ настъ на оный сватъ... Отъ друга страна една опашата свѣтла звѣзда (комета) расхождася по небето и става причина за много и разнообразни разговоры. Всички толкува както му сугира главата. Работа-та тѣрговска не върви като преди и стоки-те то слѣзватъ то ся качатъ. Колко то за училище-то... за не-го други пѣть.

Ески-Заара 19 Августа 1853.

Г-не Издателю Цареградскаго Вѣстника:

Като проживѣхме почти четири години въ гольмо бѣствие спореди оскудни-те земленни произведения, опытахме лане и всегубителни-атъ градъ, който въ 10 минуты разстояніе пойде цѣлогодишни-те трудове на сиромаси-те; тая година ако и да ся покажа плодоносна, обаче пакъ бѣда и бѣда несносна! защото никой не смѣе да обикнала на вонъ стока-та си отъ безчеловѣчно-то поведеніе на

вы соблазненія, и только общи злоключенія, можлии да прѣниме, спроти заповѣдь-та на Евангелиста Ивана, какъ кон-то исповѣда искренно три лица въ едно божество, и воплощеніе то на съва и на слово то Божіе, заради человѣческо-то спасеніе, всички-те тия ся именуватъ христіане.

Разговоръ №I

По преди рѣкохме, какъ человѣкъ не може да ся соедини съ Бога, освѣнь съ разыншеніе то, съ желаніе то и съ дѣла-та си и какъ дормата-та е противоложна съ разыншеніе то, богоизвесто то, съ желаніе то и Евангелскій законъ съ дѣла-та. Днесъ ще говоримъ заради дормата-та.

Отъ перво то още столѣтіе на христіянство то, обыкновено бѣше по всички-те по-мѣстни церкви, да повторяватъ въ мали нѣ-кои членове пособственни-те истины на вѣра-та, щото бѣха неотѣжки за спасеніе. И тия исповѣданія на вѣра-та, именуваха Символъ,

злодѣйци-те, кои-то одерзостивиша влезять даже и въ кѫща-та ны, както при други-те въ преминала-та недѣля вечеръ влѣзоха че-тырма вооруженны въ церковны-атъ дворъ Пресвятая Богородица, и като не могли да намѣрятъ способъ за да влезутъ въ церква-та, нападнаха на бачковскій-атъ духовникъ и взеха му пары-те що-то е ииаль и сребрен-ни нѣща щото ся намѣрили. Но само съ тия не бѣ са удовлетворила урицица-та ны и да положи предѣль на злачестія-та ны, поискавъ следователно да поиграе още съ настъ и да исполни жестоко-то си исканіе!... Ески Заара имаше честъ да ся хвали по всичка-та Румелия за порядочны-те си чарши, но въ 13-и текущаго въ четвъртокъ срѣчу петакъ въ З и половина часа избухна силенъ пожаръ въ чарши-та отъ единъ турски тюфекчійски дюкъ, който толкози усвирѣше щото въ 6 часа разстояніе преврати въ пепель всички-те чарши, а именно: тюфекчиска, кюмджиска, папукчиска, абаджиска, кафтанджиска, калиак-чиска, кюрчиска, сарачска, налбурска, мутаф-ска, тютюнджиска, узун-чарши, унджиска, балтаджиска, демирджиска, кечеджиска, налчаджиска, халачска, са-хатчиска, мюджелиска, терзиска, ахиска, чубукчиска, ескиджиска, е-мини-чиска, халваджиска, бакалска, частъ керстеджиска, частъ гранчарска, частъ казанджиска, кои-то чарши содержаваха 1270 дюклии, при томъ 12 яханы, 5 фури, 3 баны, 3 хана, една турска библиотека съ частъ на джамія-та, два мечита, до 25 кафене-та, и до 20 берберницы, три специарии, и хит-исапскій конакъ, една житница съ нѣсколько жи-то, и до 20 кѫщи на кои-то пагуба-та дости-га отъ 10 до 12 милиона гр. — Жалко бѣше воистинно въ тойзи день человѣкъ да гледа бѣдни-те Ески-Заарцы, като съ слезы-те си заливаха остатоци-те на пожара!.... Но още едно премеждие бѣше предназначено за настъ: въ сушій-атъ день подиръ 10-тихъ часа, кога-то христіаните бѣха собраны въ черкви-те на вечерни-те молитви, внесану ся чу чрезъчайни громъ, който потресе всич-ки-атъ градъ, и отчалини-те человѣци едава ся не истѣнка-то като стремително бѣгаха изъ церкви-те и тичаха като замаяни да видятъ какво бѣше това, на послѣдокъ видѣха че въ една турска кѫща имало до десятина оки пушешки прахъ, кого-то, както казватъ пять-годишно-то дѣте домовладыко-то запалило като играяло, кое-то отъ сила-та на праха раскъсася на 3 части! и уплашеннени-те ини жители абие ся устремиха и превариха да сосыпятъ запалена-та кѫща. Тия са Господи-и-щото опытахме тия дни, и проче мыслете и оплаквайте состояніе то ны!

Смѣшно Описание.

На № 130 вѣстника подъ заглавие "Ила-

ко-то ся превожда отъ войнски-те знакове, или хоругви, да речемъ така. Символъ разли-чаще нѣкога по мѣста въ нѣкои рѣчи, но со-державаще совершенно исти-те основателни истини.

И кога-то ся повдигна въ четвъртый-атъ вѣкъ Арианска-та ересь въ Александрия, и ся распространидалеко, и повреждаваще истинска-та вѣра понеже промѣняваше дормата-та на христово-то божество, Велики Константи-нъ, самодержителъ, призва всички-те ени-скопи да направятъ соборъ да сѫдятъ сму-тителы-те и да проповѣдатъ здраво иоученіе. Собрахася триста и осемънаадесетъ отцы отъ всички-те страни вселенски въ Никея, въ 325 лѣто. Арианска-та ересь ся отсѣди, и со-бора предаде единъ, и совсѣмъ неразѣненъ символъ, който послѣ ся дополни отъ първый-атъ Константинополскій соборъ, сирѣвъ вторый-атъ Вселенски, като правило непре-ступно въ вѣра-та, и него читемъ особно всякой въ молитви-те си, и общо въ Божій-

чевно оплакваніе „ лвися една статія въ критики противъ Свищовъ. Нейно то нача-тиста лъжа; и конецъ-атъ й глупава клевета. Тойзи проницателниятъ критикъ и расправа любородецъ между друго говори: "че и народъ начнал почти по Аритметическо съмѣре да преуси-ва на училища-та. „ Види-вно, че тойзъ дѣлбоку-ченъ не знае какво значи народъ и родъ, на кои-то определено-то знаятъ малки-те ученици на Но-гордъ и неученъ учитель, защо то на шири да каже народъ, той пиши родъ; подиръ съдова "Аритметическо соразмѣре", на мѣсто рече Аритметическа прогресія, защо то съмѣре е новоавлениe въ аритметическа-та минология, а соразмѣре е по гръцки симметрия всякий знае какво далѣе. Оставамъ языка правописаніе то и сочиненіе то му да не е готови-въ читатели-те. Слѣдова "и да раз-вътъ общено-ро" въ честній-атъ Цареградски Вѣстникъ Български-те мечтанія „ Но словица-та, "земи вала и избираи слова", на-диси своя-те мечтанія той подразумѣва, на вѣтренъ мечтатель мечтанія пуща, мечта стояща, и това е естественно. Но долу "въ общено-ро" добросоставени училища български-те младежи разявватъ дѣлбокрачна-та съ-чашечка. „ Удобно и естествено сравни-като арабски косми, казра (мысли, да не е чаша) български языкъ е единъ, обаче много диалекти и пр. и самъ си исповѣда сътъ дѣбело невѣжество. Тойзи мѣжъ чулъ языкъ и диалекти; но толкози разумѣва и на-вото и послѣдното, колко то онзи, кога попытали знае ли геміа? о! отговори-и съмъ биле. А че какво е? е таквъзъ дѣлго сътъ солини. Продължава "въ честній пакъ на-стинъ всякий треба да вмѣшава свое-то мнѣніе было какво было, и да рече священна истина, совсѣмъ що днешно-то време, че ши-ни-те человѣци мразятъ истина-та и пр. самъ си прощава интриги-те си: "было живо" было, „значи споредъ негова-та логика, и то истина, добродѣтель и лошавина, ползи вреда, глупость и благоразуміе си полезни за благороженіе то человѣческо, рѣ какъ поумозаключеніе то мѣръ 3 = 7 а 2 по лѣмо отъ 9. Сократъ да продава спанакъ и твоята философія! "днешни-те человѣци дъзятъ истина-та. „ Едно отъ друго-то слово Тойзи абано-съ толкось не е отъ днешни-человѣци, но отъ стары-те вѣкове, ето а-стоща Египетска мумія и сверхоестественъ чудовище, кое-то останало още на земли съ незлобива антика, и блестящъ дѣлговѣчно-и-наментъ благодѣяния. Въ таквъзъ нечувства-ни-е си намѣрва съ какво-то нова глупава дѣле, кое-то сѣдало на сълице, и пытало си, мале, на ли съмъ ва съника? Твой-и-зи статуи не знае себе си отъ кой вѣкъ, и втори параграфъ пиши, "са случи и тълѣто пакъ да мина прѣзъ Свищовъ по 10

атъ храмъ, кога-то ся совершила божест-на-та литургія, които нареди Іисусъ Христъ

Символъ на Никейскій-атъ Вселен-скій соборъ.

а. Вѣрую во единаго Бога Отца, держителя, творца небу и земли, видимъ же всѣмъ и невидимымъ.

в. И во единаго Господа ииуса Хри-съна Божія, единороднаго, иже отъ отца-жденаго прежде всѣхъ вѣкъ, свѣта отъ си-та, Бога истина, отъ Бога истина, рожда-на несotaренна, единосущна отцу имже быша.

г. Насъ ради чесовѣкъ, и нашего-ди спасенія, спедшаго съ небесъ, и волю-шагося отъ духа свята, и Мариї Дѣвьы, и человѣчашася.

д. Распятаго же за мы при по-стѣмъ Иилатѣ, и страдавша, и погребена.

е. И воскрешаго въ третий день писаниемъ.

и въ именца, въ мыслихъ да намѣръ и жители-то
нача другояче по изображеніи и ученица-та по вы-
клевъ . . . добросочинены съ учителы искус-
распашы . . . намѣрихъ въ училище-то божествен-
е и низъ преображенія ученицы и злоспособны съ
ко съ глагорото въ уста-та и съ грамматика въ рѣ-
видно-те. „Тукъ всячко-то глупаво измыслено отт
знае крайна злоба; 10 Май бѣше тѣзи година въ
опре недѣла, кога-то всякой христіанинъ празнува-
на Но да речемъ че е ходилъ на училище-то,
на мъ перво требаше да види программа-та на уро-
ци-те, и да разумѣе нещо отъ нея (и то ако
може). Но той видиша отъ меланхолическій
то со дымъ на цигара всички-те предметы му съ ви-
дѣли въ превратъ видъ; и отъ това му съ
сторила перата на ученицы-те цигары, по по-
словица-та: „гладниятъ на съня си хлѣбъ гле-
да.“ Но отъ несогласны-те му даты и интри-
ги, той нито училище-то е видѣлъ, нито дру-
го ишъ види. „Жителите друго по изо-
браженіи.“ На място да речешъ образованы;
не слушашъ ли баремъ, какъ говори простый
чародъ, еди кой святецъ изображенъ или ис-
писанъ. Казва че на това бѣдно состояніе що
стигнаха причина-та са иѣколко стари и не-
бѣжествены . . . и отъ иѣколко упорни мла-
ди, кон-то отъ жестокосердіе-то си направиха
свое-то си отечество посмѣяно по всецѣлаго
свѣта. Или години-те не знаешъ, или Свищов-
чаны-те не познавашъ. Тукъ отъ двеши-те
защитници на образованіе-то стари млады са
акъон были отъ тѣхъ и въ 1840 лѣто покро-
вители на умствено-то развитіе отечествен-
но; на място да речешъ невѣжи или невѣжди,
пишашъ неѣжественны, кое-то по твоето со-
ставление зема форма на страдателно призна-
стие, причини ся, на място сѫ; существител-
ный глаголь, пишишъ возвратно-то мѣстоиме-
ніе. Но на долу „отъ жестокосердіе“, кое-то
ишъ пишешъ да речешъ отъ упорство. Явно ся
показашъ, че грамматика какво е не знаешъ.
и като че си яль татууль, балнувашъ и крити-
ка-ти, и толкова познавашъ що е критика, колко-
то сълвий познавашъ бои-те. Знай, клеветниче,
злопаметнически, че днешни те стари покрови-
тели на Свищовски-те училища са человѣцы
правд достопочтены и първи тѣрговцы на гра-
даны, съ кон-то си соединени всички жетели
и млади образованы и истинно ученолюбцы и
добромѣлаби. Ты непремѣнно отъ адска злоба
послагашъ да расконопашь основанія-та на дне-
шно-то благоустройство на наши-те училища,
а преимуществено на преображенско-то учи-
лище, на кое-то діорганизація-та е сообразна
съ духа на днешни вѣкъ относително за о-
бразованіе-то Бѣлгарско, съ точност и благо-
управие рѣдко. Нинѣ знаеме разны-те фазы на
всички-те въ Свищовъ до сега колко-то сѫ
была и сѫ учителя; и колко-то за настояще-
то благоустройство на върховно-то на учили-
ще и взаимны-те на училища живѣять отъ

3. И вознесшаго на небеса, и съдящаго
одесную отца.

3. И паки градунцаго со славую, судите живымъ и мертвымъ, егоже царство не будеть конца.

и. И въ духа святаго, Господа, живогово
рящаго, иже отъ отца исходицаго, иже со
отцемъ и сыномъ спокланялемъ и славимъ
Благодатнаго именемъ.

о. Во едину святую, соборную, и апостольскую церковь.

I. Исповѣдью единокрещеніе, во оставление греховъ.

ак. Часъ воскресенія мертвыхъ.

и жизни будущаго вѣка. аминь.
Нека вспомнимъ, какъ въ тыя края при

членове на върата не ся находда ни една

рѣчъ, что ся не е земала отъ священны-те
диссанци.

писані, освібнъ тиа днѣ-те рѣчи, единосущно, рѣчъ, що прїха оти-те за отномати від-

въ способъ отъ Арияны-те, и соборно, сирѣчъ общо, речъ, кол-то тогава употреблява всички-те, за да различаватъ Майка-та церква,

два́дцать го́дни междú насъ учите́ли, кои-то
открове́нно исповéдвать, че нико́га въ наші
градъ не была по училища-та ны таквази ме-
тода, діогра́низація, както сего, на кои-то фак-
тически видѣхме успéхы-те на всеобщи-те ис-
пытанія, предъ образованы-те наши младь
упорны.

Единъ отъ ученицы-те на гордый учител

СЛАВЯНСКИ НОВОСТИ

Зора югославянска од Радослава
Разлага. Тачай и. Загребъ 1853.

Все що ся пише и печати по славянски въ Европа между нашите едноплеменни братъе тяжко дохожда до нашите български учени и читатели, които, не тъкмо за вънкаши книжевни производи, нъ часто и за оно, що ся пише, мало много, и печата близу нихъ заради нихъ не чуять и не знаять. Колко за домашното наше, — за българските книжиници, ные мыслиме, защо не щъше да биде безкорыстно, и за Вѣстникъ и за наши читатели ако ся извѣствиавше на прилично врѣмя за вси нѣщо, що ся печати по български, а ещѣ повече, ако ся указуваще по нѣкой путь и какво нѣщо трѣбе да ся пише и печати, що е потрѣбно за нашите училища и читатели. А отъ друга страна, понеже нашата книжиница е еще сиромашка, и ные нѣмаме срѣдства да ся подкрепиме бѣро и така, щото да може да отговара поне малко нѣщо на потрѣбностите, които денъ на денъ ся умножаватъ, за едно съ раздаваньето и ширеньето на народното наше просвѣщеніе, то таюже не щъше да биде изгубенъ трудъ, ако единъ български Вѣстникъ имаще возможность по нѣкой путь да извѣщава своятъ читатели и за нѣкои отъ славянски-те книги, що ся печататъ вънъ отъ Българія, между нашите съверни и западни славянски братъе, и особите за такви книги, кои имать, малко-много, отпослѣднѣе спрѣма настъ, и можеме изъ нихъ да извлечеме такво съдрѣжаніе, което не може еще да ни прѣстави сиромашката наша книжина. Ные сме увѣрени при това, защо ако единъ български Вѣстникъ прѣпечатоваше по нѣкой путь отъ такви славянски книги цѣлѣ състази хубаво написани и съ корыстно съдрѣжаніе, и ги прѣдаваше на своятъ читатели мало много прѣправени, спрѣма български язикъ, имаще да заслужи отъ нихъ по голѣма благодарност и похвала, негли да пълни своятъ листови съ кое какви разсужденія, конто съ повысоки отъ разумѣнietо и на нашите учени и нашите читатели.

Между такви славянски книги, които тръбъ да съ познати и на нашици, и е и горното напомянутата книга "Зоря Югославияска", изпечатана сега бръго въ Загребъ, въ Крація, отъ Г. Радослава Разлага, който е

отъ различны ересы, кои-то отсѣче отъ тѣло-то си.

Символа на Никейскій соборъ вмѣщавъ изрѣченно, или подъ нѣкой разумъ, всички-тъ истины, кои-то ся собственны-те за спасеніе, представлява одно божество въ три лица, на кои-то существо-то е одно откровеніе, въ кое-то человѣческій умъ неще можда постигне самъ отъ себе. Огъ высоката-та и основателна догмата, произлазя увѣреніе-то заради сотвореніе-то на нѣща-та, заради Божіе-то промышленіе, заради человѣческо-то паденіе, за кое-то ся соверши тайство-то на воплощеніе-то на сына и слово-то Божіе. Гледаме въ слѣдователны-те членове какъ сына на Бога и Отца, облече человѣческо-то естество, съ всички-те му немощи и злончастія, освѣнь грѣхать, понеже за това ся роди богочеловѣка отъ дѣвица чрезъ освѣніе-то на святаго духа.

Изслѣдваме воля-та на неизречена-та
благоутробность, коя-то благоволи да измѣ-
свѣтъвый-ать грѣхъ, за да исполни законъ

динъ отъ найдѣтелнитѣ и найспособнитѣ славянски млади списатели. Освѣнъ Г. Разлага прѣли, сѫ участіе съ своитѣ трудови: Г. Йосифина Турноградска, Г. Молица И. Г. г. Ловро Томашъ, Іос. Радоніевичъ, Даворинъ, Ловро Вогричъ, Цафовъ и Божидаръ Раичъ.

Съдържаніе-то на тая "Зора", състои-
ся отъ прозаични и стихотворни произво-
ди, написани съ найгоряца любовъ за славян-
ско братство, за славянско книжевно общеніе.
Особито чистыя забѣлѣжуеме овѣ състави, кои
то имать и за насть мало-много значеніе:
1) Славянска азбука, 2) Уводъ въ Словницѣ
всеславянскїй, 3) Кирилъ и Методъ, прѣвая
вѣроучителя славянская, 4) Народность и вѣ-
ра, 6) Чрътица о всерусской царевицѣ и 6) О
глаголѣхъ.

“Зора югославянска” е писана и печатана от Словенци и Католици, кои пишатъ съ латински слова, како ццо и всичъ западни Славяне, отцѣпени отъ наше Православие; иъ, на родость наша и на всичъ православни Славяни, има она свой надписъ и нѣколко състави съ кирилски славянски слова. Съ това западни-те наши братя показуятъ свое предпочтанье за славянската стародавна святния, която иные — на сластіе — зачувахме и за себе и за нашите братя, и припознаватъ, защо едно ищо туждо вслкогажъ е туждо, и не може совсѣмъ да прирасте и плодъ сроденъ да принесе, и только това, що е свое, сродно, има и жизнь и снага, и може да ини води на слава и счастье.

Особено за нась Бльгари то е важно, що
нашитъ западни братъе, заедно съ славянска-
та азбука, принимаватъ и правописъ близъкъ
по наши стародавни Славянцина и ваша бль-
гарщина, и подаватъ ны ржка за единъ общи
книжевънъ всеславянски языкъ. За любопыт-
ство на вашинци приводиме овдѣ нѣколко ра-
длови отъ съставъ "Чртица о всерусской ца-
ревинѣ," "Руціноюхъ" неговорятъ само вѣты-
нохъ прѣбиватели Европы въходные, него она
есть такодѣ господу дѣлънимъ языкомъ цѣльно
сѣверные и източные Азии одѣ Урала до Кам-
чатки. Она есть образовательница и просвѣт-
ителька супружихъ сѣверановъ въ Азии. Уже
изъ велии обширные просторне, на ктерой
руштина господжетъ, ся готово даєть заклю-
чиши на благожѣлѣ бѣдѣность, и одовѣдъ ну-
ждно съдѣлътъ святая должностъ за всякова изо-
брахена Славена како сонародники толи огро-
мна племене неопѣшанохъ горливостихъ добро
и точно проучити дражеестъ руского языка. "

К. Д. Петкович.

ВОЛГА СЕ ВЪДИ ВЪ ВЪДИ.

АВСТРІЯ, Віена 23 Августа (н). — Ва

атъ на правда-та, и дари пакъ на человѣкъ-
атъ, чрезъ страданія-га, смерть-та и воскресеніе-то
богочеловѣково, правдина-та щото
изгуби чрезъ грѣхъ, въ безконечный-атъ
животъ, и вѣчно-то блаженство, но тая прав-
дина що ни ся даде чрезъ волна-та смерть на
спасителя, не можеме да и усвоиме, нито да
бждиме совершенныя причастници иихны, ос-
вѣнь ако имаме вѣра за совершенство-то на
Іисусъ Христова-та жертва, и ако пріимаме
отъ всѣиъ сердцемъ спасително-то изба-
вленіе, и защищеніе, кое-то показа заради
насъ на небесный-атъ си отецъ. Отъ тая бо-
жественна и утѣшителна вѣра, происхожда
правдина-та на усыновленіе-то, съ силата на
кое-то, всякой отъ вѣрны-те става сынъ Бо-
жій, и дерзнова да го именува башца. Отъ тан
вѣра, коя-то не само треба да е православна
и жива, и искрена, происходит още дар-
ба-та на молитва-та, и сила-та, за да испол-
няваме всички-те му Евангелски заповѣди.

(Слѣдува.)

миналата сѫбота, 20 ч., получиха въ Виена изъ Ишль радостно извѣстіе, че Н. И. В. Францъ-Людвигъ мѣнился съ тукашна-та въ Ишль Баварска Княгиня Елизавета-Амалія-Евгенія, втора дыщеря на Герцога Максимилиана Баварскаго. Новомѣнена-та родилася е въ 1837 година 24 Декември и сега има 16 години. Споредъ това радостно событие въ Ишль имало голѣмы праздненства и освѣтія. Казаѣть, какво Императора има намѣреніе да отиде призь дене-те въ Мюнхенъ и посѣти Царскій-атъ Баварски Дворъ.

Изъ Землина пишатъ отъ 15 ч., какво призь тойзи градъ преминалъ за Бѣлградъ, совѣтника на русско-то посолство въ Виена Г. Фонтоицъ, и завчаш като стигналъ ималъ продолжителен разговоръ съ Сърбскій министъ иностранныхъ дѣлъ Г-на Симича, а на втори-атъ день посѣтилъ Князя Александра Карагеоргіевича. — Бывшій Сърбскій министъ, Г. Гарашанинъ, излѣзъ изъ Бѣлградъ да отиде въ Виена.

Призь дене-те донесоха въ Виена Американска-та машина за шивъ; едно дѣтє може да я привожда въ движеніе и легко да искара една работа, за коя-то безъ тая машина потребни са 10 шивачи (терзіи).

Австрійско-то правительство издало повелѣніе, споредъ кое-то отъ 1 Сентември снемва ся осадно-то или военно положеніе отъ градове-те и крѣпости-те Виена, Прага, Кенигсгрецъ, Терезіенштадтъ и Йозефштадтъ. Виена и Прага находятся въ военно положеніе и бѣха подчинены на военный министъ въ теченіе на 5 години, отъ както ся прекрати совершенно мятежа въ 1848 г. Видися, че внутрепиний-атъ наредъ и спокойствіе-то возвращається въ тия мѣста, гдѣто правительство може да ся надѣе на сохраненіе-то имъ.

Сега отнова наименованъ Египетскій посланникъ при Виенскій дворъ, Нуваръ бей, стигна призь дене-те въ Виена съ богаты дарове, споредъ Восточный-атъ обычай, за Императора. Съ него дойде и Египетскій посланникъ при Берлинскій дворъ, Аракель бей, и тръгна на мѣсто-то си. Казаѣть, че и Персійско-то правительство има намѣреніе да наименова единъ посланникъ при Виенскій дворъ.

ФРАНЦІЯ. Парижъ 23 Августа (в.). — Императоръ съ Императрица-та излѣзоха на 20 ч. изъ Парижъ да отидатъ въ Діенінъ, гдѣто са прїаха съ голѣмы восгоргъ отъ гражданы-те.

Сѣверо-Американскій посланникъ извѣсти призь дене-те министра иностранныхъ дѣлъ, че сегашній президентъ Пирсъ предписалъ му да дѣржи най голѣма простота въ дипломатически-те си сношения и да не приема никакво участіе въ праздници-те що ся даватъ отъ правительство-то французско. Споредъ това той не ходилъ при дворъ по празнику Успѣнія Богородицы. (15 Августа).

По повода на "Восточный-атъ вопросъ," у Французы-те разныя голѣма ревность да узнаютъ по огъ близо Славянската Книжнина и наше русска-та. Нѣкои учены статии за Славяны-те подвижася во французски-те периодически спасанія.

АНГЛІЯ. — Въ засѣданіе-то на 19 Августа (в.) въ дългий-атъ парламентъ, лордъ Дж. Руссъ изложи предъ собраниe-то всички-атъ ходъ на разны-те сговоры за "Восточный-атъ вопросъ," и въ заключеніе извѣшилъ да ся свѣрши миролюбиво. Члены-те на парламента, ако и яростно нападаха верху министри-те, но нищо не можиха да узнаютъ по ново огъ колко е извѣстно до сега всичкому.

Лондонъ. 20 Августъ. — Днесъ ся закры парламента и ся свѣрши собраниe-то за тая година. Въ прѣстолна-та рѣчъ, между друго, проговори: "Царица-та съ участіе и безнокойство обращаше вниманіе за несогласия-та, кои-то возникнаха въ послѣдне-то времѧ между Россія и Турциа. Англійско-то и французско-то правительство употребиха вси-

чи-те си старанія да ги отклонятъ, защо-то тѣхно-то продолженіе можеше да даде по-водъ на Европейска война. Нѣкои-то Величество, согласно съ свои-те союзницы, има причины да ся надѣе че "Восточный-атъ вопросъ," скоро ще достигне до удовлетворително разрешеніе."

СОВѢТЫ

за

непраздни жены

и

Правила какъ да постигватъ съ новорожденны-те младенцы, взети отъ сочиненія-та на славнаго Тисота, Николая Фуркроа и Салмада, сообразни съ система-та на воспитаніе-то дѣтско, коя-то е предложена отъ Г. Бюффона въ Естественна-та Исторія.

Преведе отъ французски на русски К. Г. а отъ руски на Български З. К.

(Продолженіе.)

Ако бы ражданье-то да става полека и мѣжно, то не трѣба да ся дава на родилница-та (лихуса-та) друго ястіе, освѣнъ малко трѣница презъ всякой три часа (като ся замине 3 часа тя да яде) и колко-то иска нека піе писметяна вода (каковъ да е писметъ сухъ хлѣбъ, да го натопи и нея вода да употреблява а не чиста вода), употребяваніе на распалюющи кровъ-та иѣща: като топло вино или ракія, кафе, чафранъ, шалфей, (алисвикъ), прости ики аласонлія или съ други спиртови ракія и други такива, много ся вредни, и най мѣжно правятъ ражданье-то. Бабы-те що бабуватъ не трѣба да карать родилница-те да ся насилизатъ или надуватъ, като да родятъ по скоро, защо-то отъ това надуваніе или напѣваніе ся случаватъ за тѣхъ много опасности, и само-то ражданье става съ най голѣмы мѣжи.

Правило 12.

И тѣжъ като роди жена-та, и ся тури въ постелка-та, послѣ това трѣба да ся заематъ съ новорожденно-то дѣтѣ. Перва-та и най нужна-та работа состои въ това, като да ся вържи на дѣтѣ-то пѣла добре. Заради това треба да стисни пѣла съ прѣсты-те си на една рѣка, и да отрѣже пѣла на 4 прѣста отъ корема му. Послѣ трѣба да истиска отъ черво-то на пѣла съ два-та си прѣста, на друга-та рѣка полекичка желга-та вода (мазга), и кога-то истече вѣке совершенно, тогава да вземе мѣкъ сюнгеръ (гѣба), и да го напои съ топла вода, че дамые пѣли съ сюнгеръ до гдѣ да стане вода-та бистра (да не е кровава или мѣтина). Послѣ това може да си пусни отъ пѣлово-то чѣро вѣко-то на 4 прѣста отъ корема на горе т. е. единъ прѣстъ ще остане отъ пѣлово-то чѣро на горе.

Надъ трѣ-те прѣста треба да ся вържи пѣлич-то съ четыри или пѣть конеца усукани наедно като канапъ или гайтанъ, и намазани съ восакъ; и като ся обиколи пѣнич-то три пѣти наоколо съ тойзи канапъ, трѣба да ся вържатъ краинца-та на канапа твърде добре. При това треба да ся варди, като вързуваніе-то да не е много стиснато, и не много слабо, но колко-то да удержи теченіе-то на кровъ-та. Послѣ като ся привържи, треба да ся очисти дѣтѣ-то съ мокрія сюнгеръ отъ лигава-та вода съ колко-то му е покрита снага. За това мыланъ трѣба да ся употреби топла вода смѣсена съ три части ракія (т. е. ако е топла-та вода 4 оки ще ся три юза ракія), ако бы тая лиговина да е твърде чиста, въ таковъ случай може да ся возвари друга вода съ ромашка (лавоччка трева), и малко сапунъ въ вода-та. Треба да ся гледа, като во-

да-та да не е много топла, ами малко затопли, и совсѣмъ да не турятъ вѣтре крави-ко масло, посль ся умокрява сюнгеръ въ вода, и вземе да ся мыть перво лице-то около очи-те, а посль уши-те и затилъ (задна-та частъ на глава-та му, безъ да ся докира на сѣни-те очи, посль да му омые пѣла-та, грѣди-те, плеци-те, слабини-и всичко-то тѣло. При това треба да гледатъ дѣтѣ-то въ какво да е време на година (есенъ, зима, пролѣтъ) да е отдалечено отъ място или дрехи. Посль като ся отдобре да му ся утрѣ снага-та съ сухо мѣлено платно, и да ся покръглава-та дѣтѣ-то съ тѣнка платнена шапчача, а слѣпъ-те му очи да ся тури червено сукно или заяча кожа, обжрина-та космы-те на видъ да е дѣлга кожица-та или сукно-то три прѣста а широка два прѣста, като да ся уврати чиста частъ на глава-та отъ студа.

На пѣла ся тури сухо и хладно пѣло пригънато вѣко-то ката, привързана съ мякърина презъ кръста му, а черво-то на пѣло всякова трѣба да е камъ лѣва-та страна. Кюръто ся замине вѣко-то дена посль вързуваніе то. Черво-то на пѣла пада отъ само себе (догдѣ-то е неизвестно зѣядето). И като на развържи нагъна-та кѣрина и му падне пѣло, повече не трѣба да ся привързува, тъкъто ся тури вѣко-то на пѣло-то; то само по се бе си заздравява.

Правило 13.

Никакъ не треба да ся подражава спредъ необразованый-атъ обычай, да ся стиски-ка глава-та на дѣтѣ-то, ако бы вѣкъ да се посмазала или сплескала като е излизаша. Природа-та въ тия случаи сама ся грыжи бѣдѣ-то. За други-те отгорѣ на тѣло-то Румъ врежденія (ако бы да ся случатъ като ся разижда дѣтѣ-то, не трѣба съ нищо да ся цѣратъ стига само да ся завърти съ леняно или въ нема такова и съ намучно пачтио скъязи вѣко-то ката и напоено съ топла ракія, и въчерено вино, но по добре съ ракія).

(Слѣдува.)

ОБЯВЛЕНИЕ.

Издавася сега въ Цареградъ единъ съваръ Турско-Греческий написанъ съ слова гречески; рѣчи-те захвѣдатъ отъ Арабскій и Персійскій язикъ наедно съ турското назначение и толкуватся на простогречески язикъ.

Тойзи словарь ще ся раздѣля на три пѣти тома, содержащиъ почти двадесетъ и четири хиляди рѣчи и составляемъ по-всѣ отъ хиляда страницы. Цѣла-та за спомоществователи-те е гр. 200, а за спомоществователи-те гр. 150, кои-то ще ся плачатъ на три пѣти; сирѣль 50-те гр. ще ся платятъ като ся получи первый дѣлъ на первый томъ а 50-те гр. посль получението на первый дѣлъ на вторыи томъ, и други-те 50 гр. на первый дѣлъ на третыи томъ. А понеже издава като периодическо созиненіе, ще ся раздава за спомоществователи-те всички мѣсяци на филадки.

Сочинителите на тойзи полезный словарь понеже посрѣдътъ мучности за да парижатъ всяка рѣчъ съ гречески слова, совѣтуватъ имъ и мы ги приканвамъ да приематъ вѣко-ти други слова отъ славянска-та наша азбука като наприѣръ слова та б, ж, и, ч, ѿ, ю, ж, и тѣ, за да представятъ многоразни-те звукове на азбуките тия изыци, като захаде че ще приематъ рѣчението на наши слова че да видимъ. Какъ да е тойзи словарь ще биде много полезенъ и ако обстоятелства-и време-то ны дозволятъ ще ся наемеме и мы да го преведеме на Болгарскій нашъ изыци.

ТИПОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.